

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11Csp/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120448609
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6120448609.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovanej: A. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. XXXX/X, XXX XX D., zast.: Viktória Hellenbart, advokátska kancelária s.r.o. so sídlom A. C. XXX/XX, XXX XX D., IČO: 47 250 640, o zaplatenie 15.074,87 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 367,50 Eur sa zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 6.182,19 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne

zo sumy 8,09 Eur od 16.03.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.04.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.05.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.06.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.07.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.08.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.09.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.10.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.11.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.12.2018 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.01.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.02.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.03.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.04.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.05.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.06.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.07.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.08.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.09.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.10.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.11.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.12.2019 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.01.2020 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.02.2020 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.03.2020 do zaplatenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.04.2020 do zaplatenia,
zo sumy 83,64 Eur od 16.05.2020 do zaplatenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.06.2020 do zaplatenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.07.2020 do zaplatenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.08.2020 do zaplatenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.09.2020 do zaplatenia,

zo sumy 42,97 Eur od 16.10.2020 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.11.2020 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.12.2020 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.01.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.02.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.03.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.04.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.05.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.06.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.07.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.08.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.09.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.10.2021 do zaplataenia,
zo sumy 42,97 Eur od 16.11.2021 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.12.2021 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.01.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.02.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.03.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.04.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.05.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.06.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.07.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.08.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.09.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.10.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.11.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.12.2022 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.01.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.02.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.03.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.04.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.05.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.06.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.07.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.08.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.09.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.10.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.11.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.12.2023 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.01.2024 do zaplataenia,
zo sumy 102,25 Eur od 16.02.2024 do zaplataenia,
všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V časti o zaplataenie istiny 7.439,53 Eur s príslušenstvom s a žaloba

z a m i e t a.

IV. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) podaným na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 07.12.2020 domáhal voči žalovanej zaplataenia sumy 15.074,87 Eur, úroku vo výške 6,59 % ročne zo sumy 14.384,25 Eur od 28.07.2018 do zaplataenia, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 15.074,87 Eur od 28.07.2018 do zaplataenia a náhrady trov konania, pričom uviedol, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanou a spoludlžníkom E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, F. uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 03.02.2014, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanej a dlžníkovi medziúver vo výške

15.000,- Eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaná a spoludlžník sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 109,75 Eur, ktoré boli povinné uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 19,87 Eur a 6,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 82,38 Eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 7,50 Eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto sporenia v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, prijatý vklad sa z konta sporenia preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia. Od decembra 2014 žalobca upravil systém tak, aby z konta sporenia na konto medziúveru preúčtoval len časť zodpovedajúcu úroku za medziúver a poplatku za poistenie. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v zmysle čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere. V súlade s čl. V. a čl. VI. zmluvy o úvere sa žalovaná zaviazala platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 7,50 Eur, žalovaná prehlásila a svojim podpisom potvrdila prijatie do poistenia ako poistená osoba. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru.

1.1. Žalovaná a spoludlžník porušili zmluvne dohodnuté podmienky – medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 05.04.2018 žalobca vyzval žalovanú a spoludlžníka na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 27.07.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Dňa 05.11.2018 bol na majetok spoludlžníka vyhlásený konkurz. Konkurzné konanie bolo vedené pod sp. zn. 4OdK/1206/2018 a bolo skočené dňa 31.01.2019 z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Žalobca listom zo dňa 09.10.2020 vyzval žalovanú na plnenie, no žalovaná dlžnú sumu neuhradila.

1.2. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 651,75 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 15.000,- Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 14.348,25 Eur (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (27.07.2018) predstavuje sumu vo výške 15.074,87 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 14.348,25 Eur, z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 15.000,- Eur do 27.07.2018 spolu vo výške 617,12 Eur, z nezaplatených poplatkov za poistné vo výške 97,50 Eur a z nezaplatených poplatkov vo výške 12,- Eur.

1.3. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 180,- Eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 27.07.2018 v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.07.2018. (15.254,87 Eur – 180,- Eur = 15.074,87 Eur, t. j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa výpisu z účtu zo zosplateného medziúveru). Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X. bod 10.17.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. a čl. X. bod 10.16. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 28.7.2018).

1.4. V súvislosti s nárokom na úrok za úver po vyhlásení splatnosti žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019 a sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020.

2. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil súdu zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 03.02.2014, Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (znenie júl 2012), Tarify sporenia pre fyzické osoby, Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby, amortizačnú tabuľku pre medziúver a stavebný úver, predpoklady pre výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru, súhlas s prijatím do poistenia typ A zo dňa 27.01.2014, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 05.04.2018

s doručenkami, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.07.2018 s doručenkami, predžalobnú výzvu zo dňa 09.10.2020 s doručenkou a výpis z účtu stavebného sporenia.

3. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní výzvou zo dňa 04.01.2021 vyzval žalobcu na opravu návrhu v časti úrokov, t.j. aby vyčíslil úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí s prihliadnutím na čiastkové úhrady žalovanej započítané na úroky, ako aj na doloženie dokumentov, z ktorých vyčíslenie výsledných úrokov z istiny vychádza a predloženie výpisu z účtu zo zosplatneného medziúveru.

4. V nadväznosti na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica žalobca uviedol, že v zmysle amortizačnej tabuľky, ktorá bola súčasťou úverovej zmluvy, mala žalovaná zaplatiť na úrokoch za úver celkovo sumu 22.499,73 Eur – z toho na medziúver sumu vo výške 20.595,- Eur a na stavebný úver sumu 1.904,73 Eur. Nakoľko sa úver do zosplatnenia stále nachádzal v štádiu medziúveru, žalovaná uskutočnila vklady, ktoré boli započítané na úroky za medziúver vo výške 3.762,92 Eur a boli načítované do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (27.07.2018) vo výške 4.380,04 Eur a ostali tak nezaplatené do 27.07.2018 vo výške 617,12 EUR (4.380,04 Eur – 3.762,92 Eur). Z celkovej sumy úrokov za úver, v štádiu medziúveru, vo výške 20.595,- Eur tak bola do zosplatnenia úveru zaplatená suma vo výške 3.762,92 Eur, tzn. ostali nezaplatené úroky za úver v štádiu medziúveru vo výške 16.832,08 Eur. V štádiu medziúveru sa úrok za medziúver počíta z rovnakej istiny, nakoľko nedochádza k jej priamej amortizácii a na konte sporenia si žalovaná sporí peňažné prostriedky, ktoré sa úročia v jej prospech. Po nasporení potrebnej sumy sa medziúver zúčtuje s kontom sporenia a rozdiel predstavuje sumu poskytnutého stavebného úveru, kde už dochádza k amortizácii istiny. V prípade, ak by bol medziúver riadne splácaný, dňa 01.12.2034 by nastalo pridelenie cieľovej sumy a medziúver by sa zúčtoval s kontom sporenia a zmenil sa na stavebný úver so splatnosťou do septembra 2043. Celková suma nezaplatených úrokov za úver (štádium medziúveru a stavebného úveru), ktoré by žalovaná ešte zaplatila v prípade, ak by úver platila riadne a včas, tak predstavuje sumu vo výške 18.736,81 Eur – z toho úroky v štádiu medziúveru vo výške 16.832,08 Eur a v štádiu stavebného úveru vo výške 1.904,73 Eur. Na základe uvedeného si žalobca uplatnil sumu úrokov vo výške 18.736,81 Eur. K odpovedi žalobca pripojil výpis z účtu zosplatneného medziúveru.

5. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní ďalej skúmal podaný návrh z hľadiska jeho prípustnosti v zmysle § 3 ods. 6 a ods. 7 zákona o upomínacom konaní a dospel k záveru, že žalobcom uplatňovaný nárok v časti úroku a úroku z omeškania je v rozpore s právnymi predpismi, nakoľko žalobca si úrok z omeškania uplatňuje nielen zo sumy istiny, ale aj z príslušenstva v podobe vyčíslených zmluvných úrokov vo výške 617,12 Eur a poplatkov dokopy vo výške 109,50 Eur, ktoré sú zahrnuté v sume istiny. Súd výzvou zo dňa 05.02.2021 vyzval žalobcu, či súhlasí, aby súd vydal platobný rozkaz v časti, ktorej sa rozpor s právnymi predpismi netýka, a to nasledovne: istina vo výške 15.074,87 Eur, úrok vo výške 6,59 % ročne zo sumy 14.348,25 Eur od 28.07.2018 do zaplatenia, najviac však do výšky 18.736,81 Eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.348,25 Eur d 28.07.2018 do zaplatenia, a zároveň ho poučil, že ak bude súhlasiť s vydaním platobného rozkazu v časti, ktorej sa rozpor netýka, v zmysle § 8 ods. 1 zákona o upomínacom konaní platí, že vo zvyšnej časti vzal návrh späť a konanie sa v tejto časti zastavilo. Žalobca s vydaním platobného rozkazu súhlasil, preto sa súd v ďalšom konaní zaoberal len nárokom v tejto časti.

6. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 19.02.2021 platobný rozkaz sp. zn. 26Up/2185/2020, ktorým uložil žalovanej povinnosť do 15 od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 15.074,87 Eur, úrok 6,59 % ročne zo sumy 14.348,25 Eur od 28.07.2018 do zaplatenia, najviac však do výšky 18.736,81 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 14.348,25 Eur od 28.07.2018 do zaplatenia a trovy konania vo výške 452,- Eur alebo aby v tej istote lehote podať odpor na tomto súde.

7. Proti platobnému rozkazu podala žalobkyňa písomným podaním zo dňa 09.03.2021 včas odpor s vecným odôvodnením, v ktorom uviedla, že nárok žalobcu neuznáva čo do právneho základu, ani čo do výšky žalobou uplatnenej sumy a jej príslušenstva. Podaním odporu bol platobný rozkaz zo zákona zrušený (§ 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní) a vec bola dňa 08.04.2021 postúpená tunajšiemu súde.

8. Okresný súd Lučenec rozhodol vo veci samej rozsudkom č.k. 11Csp/41/2021-257 zo dňa 14.12.2021, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.085,65 Eur spolu s úrokom z omeškania

vo výške 5 % ročne zo sumy 18,61 Eur od 16.05.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.06.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.07.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.08.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.09.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.10.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.11.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.12.2020 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.01.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.02.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.03.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.04.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.05.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.06.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.07.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.08.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.09.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.10.2021 do zaplataenia, zo sumy 59,28 Eur od 16.11.2021 do zaplataenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.); v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (výrok II.) a zároveň uložil žalobcovi povinnosť nahraďiť žalovanej trovy konania v rozsahu 85,60 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (výrok III.). Súd svoje rozhodnutie založil na zistení absencie náležitostí zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dôsledkom ktorej bolo konštatovanie o bezúčelnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.), pričom súd zároveň považoval mimoriadne zosplatenie úveru žalobcom ako veriteľom za neplatné z dôvodu, že nebol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

9. Proti rozsudku čo do výrokov II. a III. podal žalobca odvolanie. Čo do výroku I. nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 14.01.2022.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 11CoCsp/5/2022-312 zo dňa 28.02.2023 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že prvoinštančný súd nedostatočne odôvodnil aplikáciu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keď neprihliadol na osobitný charakter úverového vzťahu medzi stranami sporu založeného nielen na základe zmluvy o medziúvere, ale na základe celého zmluvného vzťahu, ktorým je stavebné sporenie, ako aj s ohľadom na zmluvou uvedený a žalovanou dokladovaný účel použitia úverových prostriedkov. Prvoinštančný súd zároveň vo vzťahu k posudzovaniu platnosti mimoriadnej splatnosti úveru vec nesprávne posúdil, keď ho posudzoval iba vo vzťahu k uvedeniu splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil, v tom dôsledku nevykonal potrebné dokazovanie za účelom zistenia, či omeškanie žalovanej so zaplatením splátok v čase mimoriadneho zosplatenia trvalo a či bola žalovaná v omeškaní so zaplatením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vo vzťahu k zosplateniu úveru bol krajský súd toho názoru, že posledná veta ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka sa na prípady, na ktoré dopadá ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nevzťahuje, teda že poslednú vetu § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd nezistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, nesprávne vychádzal iba z tvrdenia, pre ktorú splátku pristúpil veriteľ k zosplateniu a v tom dôsledku nevykonal dokazovanie vo vzťahu k zisteniu, či vytýkaný dlh žalovanej ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti trval.

10.1. V ďalšom konaní sa súd v súlade s právnym názorom krajského súdu, ktorým je prvoinštančný súd viazaný, s prihliadnutím na argumentáciu odvolacieho súdu bude zaoberať dôvodnosťou aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z. s prihliadnutím na osobitný charakter úverového vzťahu založeného na základe zmluvy o úvere, na základe ktorej bol žalovanej ako stavebnej sporiteľke poskytnutý medziúver na preklenutie obdobia, kým splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. Okresný súd doplní dokazovanie za účelom zistenia, v akom rozsahu bola žalovaná v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní so zaplatením splatných splátok a opätovne posúdi platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

11. Žalobca vo vyjadrení doručenom dňa 28.04.2023 na výzvu súdu v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu oznámil, že vytýkaný dlh žalovanej na splátkach ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti trval. Omeškanie v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti trvalo. Žalovaná bola dňa 27.07.2018, t.j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, v omeškaní so splátkami v celkovej výške 617,12 Eur, čo predstavuje 7,49 splátky, t.j. bola v omeškaní od decembra 2017. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná bola ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

12. V písomnom vyjadrení zo dňa 04.10.2023 žalobca uviedol, že v prípade poskytnutia medziúveru sa jedná o špecifický finančný produkt žalobcu, kedy sa poskytuje medziúver žalovanej, a to na preklopenie obdobia, kým budú splnené podmienky na poskytnutie stavebného úveru. Špecifickosť uvedeného produktu spočíva aj v participácii zo strany štátu, v rámci podpory občanov pri financovaní nadobudnutia nehnuteľností súvisiacich s bývaním a úpravy obydli obyvateľov. Podpora štátu spočíva vo forme štátnej prémie. Zmluvná úprava žalobcu je limitovaná právnou úpravou tak, aby došlo ku garantovaniu účelového použitia finančných prostriedkov a aj spôsobu poskytovania finančných prostriedkov za výhodnejších podmienok. Vo fáze medziúveru sa na konte medziúveru spláca splátka úrokov z poskytnutého medziúveru a na konte stavebného sporenia sa vytvára kapitál, potrebný na preklopenie do fázy stavebného úveru, t.j. až do nasporenia zmluvne dohodnutej sumy na konte stavebného sporenia, sa splácajú na konte medziúveru úroky z poskytnutého medziúveru. Splátky úrokov z medziúveru nevedú k okamžitej amortizácii istiny úveru. Následne po preklopení sa do fázy stavebného úveru, vedú splátky stavebného úveru k okamžitej amortizácii úveru a splátka sa započítava na istinu a úroky zo stavebného úveru, prípadne poistné. V zmysle čl. I. bod 1.1. zmluvy o úvere na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, poskytuje veriteľ dlžníkovi medziúver vo výške 15.000,- Eur. Cieľová suma sa rovná, resp. je totožná s výškou poskytnutého úveru, t.j. poplatok za poskytnutie úveru bol počítaný z poskytnutej sumy úveru vo výške 15.000,- Eur. V zmysle sadzobníka poplatkov platného v čase podpisu zmluvy o úvere, bol poplatok za spracovanie úveru 1,2% z cieľovej sumy, min. 100,- Eur a max. 999,- Eur. Výška poplatku 180,- Eur je vypočítaná ako 1,2% z 15.000,- Eur.

12.1. Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti boli na konto medziúveru prijaté vklady v celkovej výške 4.032,92 Eur, z toho 3.762,92 Eur bolo započítaných na predpísané splátky úrokov za úver a 270,- Eur bolo započítaných na poplatky za poistenie. V roku 2014 boli prijaté úhrady v celkovej výške 867,25 Eur, z čoho sa uspokojili predpísané splátky úrokov za úver vo výške 845,94 Eur a poplatky za poistenie vo výške 15,00 Eur. Nezaplatené zostali poplatky za poistenie vo výške 30,- Eur.

12.2. V roku 2015 boli celkovo prijaté vklady vo výške 988,68 Eur a zároveň bol započítaný preplatok z roku 2014 vo výške 6,31 Eur, t.j. spolu 994,99 Eur, z čoho sa uspokojili predpísané splátky úrokov za úver vo výške 912,49 Eur, nezaplatené poplatky za poistenie za rok 2014 vo výške 30,- Eur a poplatky za poistenie za rok 2015 vo výške 52,50 Eur. Nezaplatená zostala čiastočne splátka úroku za mesiac december 2015 vo výške 76,07 Eur a poplatky za poistenie vo výške 37,50 Eur.

12.3. V roku 2016 boli celkovo prijaté vklady vo výške 1.168,44 Eur, z čoho sa uspokojila nezaplatená splátka úroku za mesiac december vo výške 76,07 Eur, predpísané splátky úrokov za úver za rok 2016 vo výške 988,56 Eur, nezaplatené poplatky za poistenie za rok 2015 vo výške 37,50 Eur, poplatky za poistenie za rok 2016 vo výške 60,- Eur. Nezaplatené zostali poplatky za poistenie vo výške 30,- Eur.

12.4. V roku 2017 boli celkovo prijaté vklady vo výške 898,80 Eur a preplatok za rok 2016 vo výške 6,31 Eur, t.j. spolu 905,11 Eur z čoho sa uspokojili splátky úrokov za úver za mesiace január 2017 - október 2017 spolu vo výške 823,80 Eur, čiastočne bola uhradená splátka úroku za mesiac november 2017 vo výške 6,31 Eur, nezaplatené poistné za rok 2016 vo výške 30,- Eur, poistné za mesiace január 2017 - jún 2017 spolu vo výške 45,- Eur. V roku 2017 zostala čiastočne neuhradená splátka úroku za november 2017 vo výške 76,07 Eur, splátka úroku za mesiac december 2017 vo výške 82,38 Eur a poistné za júl 2017 – december 2017 vo výške 45,- Eur.

12.5. V roku 2018 bol prijatý vklad vo výške 109,75 Eur, z čoho sa uspokojila nezaplatená splátka úroku za mesiac november 2017 vo výške 76,07 Eur a čiastočne splátka úroku za mesiac december 2017 vo výške 33,68 Eur. V roku 2018 tak zostala čiastočne neuhradená splátka za mesiac december 2017 vo výške 48,70 Eur.

12.6. Žalovaná bola k 27.07.2018, t.j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, v omeškaní so splátkami v celkovej výške 617,12 Eur, čo predstavuje 7,49 splátky, t.j. bola v omeškaní čiastočne so splátkou za mesiac december 2017 vo výške 48,70 Eur, splátkami úrokov za úver za mesiace január 2018 – jún 2018 vo výške 494,28 Eur a s alikvotne naúčtovanou splátkou úroku vo výške 74,14 Eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná bola ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

12.7. Vklad na konte stavebného sporenia zo dňa 23.05.2018 vo výške 109,75 Eur bol v zmysle zmluvy o úvere preúčtovaný v prospech konta medziúveru a z tohto vkladu bola uhradená nezaplatená splátka úrokov za november 2017 vo výške 76,07 Eur a čiastočne splátka úrokov za mesiac december 2017 vo výške 33,68 Eur. Na konto stavebného sporenia boli prijaté vklady v celkovej výške 925,83 Eur, štátna prémie, zľavy za vedenie účtu a úroky z vkladov boli vo výške 43,41 Eur, t.j. celkovo boli na konte stavebného sporenia aktíva vo výške 969,24 Eur. Z aktív na konte stavebného sporenia sa uhradila daň vo výške 5,94 Eur a poplatky spolu vo výške 311,55 Eur, t.j. pasíva boli v celkovej výške 305,61 Eur. Nasporená suma vo výške 651,75 Eur, tak predstavuje rozdiel medzi aktívami na konte stavebného sporenia vo výške 969,24 Eur a pasívami vo výške 305,61 Eur.

12.8. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 651,75 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 15.000,- Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 14.348,25 Eur (istina). Žalovaná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (27.07.2018) predstavuje sumu vo výške 15.074,87 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 14.348,25 Eur, z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 15.000,- Eur do 27.07.2018 spolu vo výške 617,12 Eur, z nezaplatených poplatkov za poisťovné vo výške 97,50 Eur a z nezaplatených poplatkov vo výške 12,- Eur. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti nebola zo strany žalovanej poukázaná žiadna úhrada smerujúca k úhrade žalovanej sumy.

13. Písomným podaním doručeným súdu dňa 29.12.2023 žalobca oznámil súdu, že netrvá na podanej žalobe v časti poplatkov za poisťovanie a vzal žalobu v časti o zaplatenie poplatkov za poisťovanie v celkovej výške 367,50 Eur (49 x 7,50 Eur) späť. Po čiastočnom späťvzati žaloby predstavuje žalovaná suma 14.707,37 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 14.348,25 Eur, nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 347,12 Eur a nezaplatených poplatkov za vystavenie úverovej dokumentácie vo výške 12,- Eur.

14. Vo veci sa dňa 13.09.2023, 22.11.2023 a 30.01.2024 uskutočnili súdne pojednávania.

14.1. Žalobca sa na pojednávania nedostavil, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s rozhodnutím vo veci bez jeho účasti. Preto súd v zmysle § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vec prejednal bez prítomnosti žalobcu.

14.2. Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaniach zotrvala na stanovisku, že žaloba by mala byť v celom rozsahu zamietnutá. K použitiu prostriedkov medziúveru žalovaná uviedla, že bolo preukázané, že žalovaná aj rekonštruovala, ale bolo tiež preukázané, že prostriedky z medziúveru išli na splatenie iných úverov. Len dôkaz, že žalovaná rekonštruovala, čo mohla urobiť z prostriedkov, ktoré si ušetrila alebo požičala, nestačí. Je otázne, či suma 15.000,- Eur ako medziúver nejako vôbec súvisí so stavebným úverom. Žalovaná zdôraznila, že úverový vzťah je stále vo fáze medziúveru, do fázy stavebného úveru sa ešte nepreklopil. Podľa názoru žalovanej neboli splnené ani podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca neprikročil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru po troch mesiacoch, keď žalovaná meškala s tromi splátkami, ale po 7,49 splátke. Na podporu správnosti aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch žalovaná uviedla, že aj sám žalobca ako veriteľ uviedol, že sa mieni v zmluvnom vzťahu spravovať aj zákonom o spotrebiteľských úveroch. Potom súd nemôže tvrdiť, že na zmluvný vzťah sa vzťahuje výlučne zákon o stavebnom sporení. Za paradoxné žalovaná tiež považovala, že výšku cieľovej sumy nebolo možné pri podpise kombinovanej zmluvy určiť, keďže tá sa stanoví až neskôr, ale výšku poplatku vedel žalobca určiť z cieľovej sumy. Na otázku, či žalovaná súhlasí so sumou svojich úhrad vo výške 5.002,16 Eur oznámenej žalobcom, ktorá zodpovedá súčtu úhrad na konto medziúveru vo výške 4.032,92 Eur a úhrad na konto stavebného sporenia vo výške 969,24 Eur, alebo túto rozporuje, keďže žalovaná pôvodne tvrdila, že žalobcovi zaplatila 5.138,75 Eur, žalovaná uviedla, že súhlasí s tým, ako žalobca sumu úhrad upresnil, pričom už nevie predložiť dôkaz, ktorý by takéto skutočnosti rozporoval.

15. Súd po oboznámení sa so žalobou, vyjadreniami žalobcu a žalovanej a pripojenými listinnými dôkazmi zistil tento skutkový stav:

16. A. G. (teraz B.), nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX C. (žalovaná) ako dlžník a E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X, XXX XX D. ako spoludlžník uzatvorili dňa 03.02.2014 so žalobcom Zmluvu

o úvere č. XXXXXXXX X XX, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý zo strany žalobcu medziúver vo výške 15.000,- Eur s úrokovou sadzbou 6,59 % p.a., pričom po pridelení cieľovej sumy mala byť výška stavebného úveru 8.865,92 Eur so splátkami 109,75 Eur mesačne. Úver bol poskytnutý v zmysle článku III. zmluvy na účel modernizácie a obnovy bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich, v súlade so zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení s tým, že dlžník je dohodnutým účelom viazaný, t.j. stavebný úver môže použiť na financovanie bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním zvolenou formou na území Slovenskej republiky. Dlžník sa zároveň zaviazal použiť celú cieľovú sumu poskytnutého stavebného úveru na stavebný účel, na realizáciu ktorého sa stavebný úver poskytuje.

17. Podľa čl. IV. zmluvy začatie čerpania úveru bolo podmienené predložením podpísaných dokumentov akceptovaných veriteľom a splnením nasledovných podmienok: 1. podpísaná zmluva o úvere, 2. prostriedky z poskytnutého úveru č. XXXXXXXX X XX budú prednostne použité na splatenie veru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX a úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX vo G., I., s čím klient výslovne súhlasil a 3. potvrdenie o úverovej angažovanosti vystavené bankou, ktorej úver je predmetom splatenia.

18. Dlžník sa v čl. V. zmluvy zaviazal splácať poskytnutý medziúver v splátkach po 109,75 Eur mesačne tak, že do pridelenia cieľovej sumy predstavujú túto sumu vklady na účet stavebného sporenia vo výške 19,87 Eur, úroky z medziúveru vo výške 82,38 Eur a poplatok za poistenie vo výške 7,50 Eur, a tieto sa budú platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca, pričom prvá splátka bola splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po uzatvorení úverovej zmluvy. Počet mesačných vkladov (teda aj počet splátok úrokov z medziúveru), ktoré je potrebné uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia cieľovej sumy, je 250. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola pri medziúvere určená na 7,60 % p.a. a pri stavebnom úvere 6,64 % p.a. Konečná splatnosť úveru bola určená do 15.09.2043 a celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola vyčíslená na 40.361,73 Eur.

19. V čl. VIII zmluvy sa dlžník zaviazal zaplatiť poplatok za spracovanie úveru, ktorý v zmysle Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby činí 1,2 % z cieľovej sumy s tým, že ho žalobca zúčtuje pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov úveru tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru bude znížená o výšku tohto poplatku. Výška poplatku v tomto prípade činila 180,- Eur.

20. V čl. IX a X. zmluvy sa strany dohodli, že žalobca je (aj) v prípade omeškania žalovaného so zaplatením niektorej splátky oprávnený požadovať splatenie zostatku úveru alebo za splnenia ďalších podmienok odstúpiť od zmluvy.

21. Súčasťou zmluvy sa stala aj amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver, zmluvná dokumentácia tiež obsahuje výpočet predpokladov, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN.

22. Podľa výpisu z úverového účtu žalovaná medziúver splácala mesačne od marca 2014 do októbra 2017 (pričom v mesiacoch máj 2015, december 2015, marec 2016, január 2017, máj 2017 splátky včas nezaplatila, ale tieto doplatila v nasledujúcich mesiacoch), pričom následne je vo výpise ešte evidovaná platba (vklad) 1 x 109,75 Eur v mesiaci máj 2018. Podľa vyjadrenia žalobcu (č.l. 364 spisu) sa jednalo o vklad na konte stavebného sporenia zo dňa 23.05.2018 preúčtovaný v prospech konta medziúveru. Nasporená suma stavebného sporenia predstavuje 651,76 Eur.

23. Listami zo dňa 05.04.2018 žalobca upozornil dlžníka (žalovanú) a spoludlžníka (s poukazom na predchádzajúce výzvy) na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ak do určeného termínu 20.04.2018 neuhradia omeškané splátky vo výške spolu 656,95 Eur. Upozornenie bolo žalovanej doručené dňa 10.04.2018 a spoludlžníkovi dňa 11.04.2018.

24. Listami zo dňa 27.07.2018 žalobca oznámil dlžníkovi (žalovanej) a spoludlžníkovi vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 27.07.2018 a zároveň ich požiadal o vrátenie celej dlžnej sumy vyčíslenej na 15.254,87 Eur. Oznámenie bolo žalovanej doručené dňa 03.08.2018 a spoludlžníkovi dňa 13.08.2018.

25. Predžalobnou výzvou zo dňa 09.10.2020 žalobca vyzval žalovanú na okamžitú úhradu dlžnej sumy 19.018,88 Eur. Výzva bola žalovanej doručená dňa 14.10.2020.

26. Žalobca finančné prostriedky z medziúveru poukázal žalovanej na účet vedený vo G., I., IBAN: J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, a to dňa 14.02.2014 sumu 2.900,31 Eur, dňa 14.02.2014 sumu 3.129,28 Eur, dňa 27.02.2014 sumu 5.970,41 Eur a dňa 04.03.2014 sumu 2.820,- Eur, spolu 14.820,- Eur.

27. Súd vyzval Všeobecnú úverovú banku, a.s. na zaslanie kópií úverových zmlúv, ktoré uzatvorila so žalovanou A. B., C. G., r.č. XXXXXX/XXXX, a ktoré boli refinancované prostredníctvom finančných prostriedkov poskytnutých z úveru, ktorý bol vyplatený žalovanej z Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. v štyroch sumách podľa bodu 25 odôvodnenia. G. K. L., I. oznámila súdu, že podľa stavu k 21.09.2021 eviduje banka u žalovanej tieto úvery (niektoré uzatvorené telefonicky cez klientske centrum):

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.02.2012 (spotrebný), výška úveru 1.490,- Eur, dátum splatenia 31.08.2012,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.03.2012 (spotrebný), výška úveru 2.430,- Eur, dátum splatenia 31.08.2012,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2013 (spotrebný), výška úveru 3.000,- Eur, dátum splatenia 01.07.2014,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.11.2014 (spotrebný), výška úveru 3.737,21 Eur, aktuálny zostatok úveru 3.130,34 Eur,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.11.2012 (spotrebný), výška úveru 3.040,- Eur, dátum splatenia 18.02.2014,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.04.2013 (spotrebný), výška úveru 2.710,- Eur, dátum splatenia 01.07.2014,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.10.2012 (spotrebný), výška úveru 3.300,- Eur, dátum splatenia 12.02.2014,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.07.2012 (spotrebný), výška úveru 3.010,- Eur, dátum splatenia 31.08.2012,

- Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.05.2012 (spotrebný), výška úveru 2.460,- Eur, dátum splatenia 31.08.2012.

Pri všetkých úveroch je uvedený účet splácania č. XXXXXXXXXXXX.

28. Následne žalobca uviedol, že k čerpaniu úveru žalovaná predložila výpisy preukazujúce splatenie úverov dňa 12.02.2014 a 18.02.2014, čo sa zhoduje s úvermi označenými vo vyjadrení VÚB, a.s. pod číslom zmluvy XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX. K odpovedi žalobca pripojil výpisy z účtu žalovanej, ktoré preukazujú, že dňa 12.02.2014 bol splatený (spotrebný) úver vo výške 3.152,53 Eur (poskytnutá výška úver 3.300,- Eur) a dňa 18.02.2014 splatený (spotrebný) úver vo výške 2.879,90 Eur (poskytnutý výška úveru 3.040,- Eur).

29. Pre úplnosť súd uvádza, že žalobca k žalobe pripojil súhlas žalovanej s prijatím do poistenia typu A – nový úver zo dňa 27.01.2014, ktorým žalovaná vyslovila súhlas s rizikovým životným poistením pre prípad smrti. Žiadateľ po splnení podmienok dohodnutých medzi poisťovateľom a poisťníkom sa mal stať poistenou osobou v rizikovom životnom poistení pre prípad smrti na základe zmluvy a dodatkov, ktoré uzatvoril s poisťovateľom poisťník. Poistenie poistenej osoby prijímanej do poistenia pred začiatkom čerpania úveru malo začať o 00.00 hodine dňa, kedy poisťník poukázal prvú časť čerpania úveru za predpokladu, že poistená osoba spĺňa všetky podmienky na prijatie do poistenia podľa zmluvy.

30. Žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 367,50 Eur titulom poplatkov za poistenie (49 x 7,50 Eur) späť bez udania dôvodu a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

31. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

32. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

33. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

34. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

35. Nakoľko žalobca vzal za súhlasu žalovanej žalobu v časti o zaplatenie sumy 367,50 Eur späť (súhlas žalovanej bol udelený na súdnom pojednávaní dňa 30.01.2024), súd v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil.

36. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu 03.02.2014 (ďalej len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

37. Podľa § 502 ods. 1 ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

38. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 03.02.2014 (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

39. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

40. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

41. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

42. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

43. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

44. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

45. Podľa § 101 ods. 1 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

46. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

47. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

48. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

49. Podľa § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu 03.02.2014 (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“ alebo „zákon č. 310/1992 Zb.“), stavebným sporením sa rozumie

- a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov,
- b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len „stavebný úver“).

50. Podľa § 7 ods. 1 zákona o stavebnom sporení, stavebné sporenie vykonáva stavebná sporiteľňa na základe ňou vydaných zásad schválených Národnou bankou Slovenska po dohode s ministerstvom, ktoré musia obsahovať najmä

- a) druhy stavebného sporenia a podmienky uzatvárania zmlúv o stavebnom sporení a zmlúv o stavebnom úvere,
- b) zloženie fondu stavebného sporenia, postup a lehoty pri poskytovaní stavebného úveru, podmienky a predpoklady poskytnutia stavebného úveru,
- c) postup a lehoty pri usporiadaní vkladov zo zrušených zmlúv o stavebnom sporení,
- d) spôsob ochrany stavebného sporiteľa pri odobratí bankového povolenia alebo pri zániku bankového povolenia stavebnej sporiteľni podľa osobitného predpisu, 3b)
- e) podmienky poskytovania stavebných úverov v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 písm. a),
- f) bližšiu špecifikáciu stavebných účelov uvedených v § 11 ods. 1,
- g) spôsob a lehoty preukazovania použitia prostriedkov získaných stavebným sporením na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

51. Podľa § 7 ods. 2 zákona o stavebnom sporení, zmluva o stavebnom sporení musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, 3c)
- b) výšku dohodnutej sumy, na ktorú sa stavebné sporenie uzatvára (ďalej len „cieľová suma“), a podmienky, za ktorých môže byť zvýšená alebo znížená cieľová suma,
- c) výšku a časovú postupnosť vkladov stavebného sporiteľa,
- d) úrokové sadzby vkladov,
- e) podmienky a postup pri výplate vkladov,
- f) podmienky poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia vrátane podmienok poskytnutia stavebného úveru pri zvýšení alebo znížení cieľovej sumy, postup pri určení poradia poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia, ako aj podmienky a postup pri výplate vkladov,
- g) podmienky, za ktorých môžu byť práva zo zmluvy o stavebnom sporení rozdelené alebo zlúčené s právami z inej zmluvy o stavebnom sporení,
- h) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení,
- i) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom sporení,
- j) vyhlásenie stavebného sporiteľa o uplatnení alebo neuplatnení nároku na poskytnutie štátnej prémie v rámci tejto zmluvy.

52. Podľa § 7 ods. 3 zákona o stavebnom sporení, zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, 3c)
- b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

53. Podľa § 7 ods. 4 zákona o stavebnom sporení, zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

54. Podľa § 7 ods. 5 zákona o stavebnom sporení, stavebnej sporiteľni sa zakazuje požadovať od stavebného sporiteľa, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo od inej fyzickej osoby-nepodnikateľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu stavebného úveru alebo iného úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený takýto úver a

ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona 3d) alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas stavebného sporiteľa, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo inej fyzickej osoby-nepodnikateľa.

55. Podľa § 8 ods. 1 zákona o stavebnom sporení, cieľová suma sa skladá

- a) z vkladov od stavebného sporiteľa alebo v prospech stavebného sporiteľa,
- b) z úrokov,
- c) zo štátnej prémie,
- d) zo stavebného úveru,
- e) z iných zdrojov.

56. Podľa § 8 ods. 2 zákona o stavebnom sporení, po splnení zmluvne dohodnutých podmienok má stavebný sporiteľ nárok na pridelenie stavebného úveru.

57. Podľa § 9 ods. 1 zákona o stavebnom sporení, stavebný sporiteľ získa stavebný úver, ak dodrží zmluvne dohodnuté podmienky stavebného sporenia a spĺňa podmienky poskytnutia stavebného úveru.

58. Podľa § 9 ods. 2 zákona o stavebnom sporení, výška stavebného úveru nesmie presiahnuť rozdiel medzi cieľovou sumou a vkladmi sporiteľa, vrátane úrokov, štátnych prémie, ak sa poskytnú (§ 10 ods. 1), a iných zdrojov.

59. Podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona o stavebnom sporení, cieľovú sumu, ak jej súčasťou je aj poskytnutý stavebný úver, môže stavebný sporiteľ použiť na tieto stavebné účely:

- c) modernizáciu a obnovu bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich.

60. Podľa § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie sú:

- d) úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

61. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

62. Podľa čl. X., bodu 10.1. Zmluvy o úvere zo dňa 03.02.2014, veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti, t.j. veriteľ má právo požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom a dlžník je povinný celý zostatok úveru s príslušenstvom zaplatiť aj pred dňom konečnej splatnosti úveru, predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

63. Podľa čl. X., bodu 10.16. Zmluvy o úvere zo dňa 03.02.2014, vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru je dlžník povinný zaplatiť celý zostatok úveru, vrátane príslušenstva veriteľovi v lehote určenej veriteľom v písomnom Oznamení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Od nasledujúceho dňa po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru je veriteľ oprávnený účtovať úrok z omeškania podľa tejto zmluvy z celého zostatku úveru s príslušenstvom.

64. Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava vydala v zmysle § 7 zákona o stavebnom sporení Zásady stavebného sporenia a poskytovania úverov fyzickým osobám a spoločnostiam vlastníkov bytov (ďalej len „Zásady“). Z písm. A „Druhy stavebného sporenia a podmienky uzatvárania zmlúv“ týchto Zásad vyplýva, že stavebné sporenie je špecifický produkt, ktorý ako bankovú činnosť môže vykonávať iba stavebná sporiteľňa. Systém stavebného sporenia sa skladá z fázy stavebného sporenia a z na ňu nadväzujúcej fázy staveného úveru. Stavené sporenie sa uzatvára na určitú cieľovú sumu. Cieľová suma sa skladá: a) z vkladov od stavebného sporiteľa alebo v prospech staveného sporiteľa, b) u úrokov,

c) zo štátnej prémie, d) zo stavebného úveru, e) z iných zdrojov. Podľa písm. B. „Fond stavebného sporenia“, vzhľadom k tomu, že nie je možné vopred určiť počet zmlúv o stavebnom sporení, ktoré splnia podmienky nároku na pridelenie cieľovej sumy, a pretože nie je vopred známy objem disponibilných zdrojov vo fonde stavebného sporenia, môže byť stavebný sporiteľ počas doby sporenia informovaný o termíne pridelenia cieľovej sumy iba nezáväzne.

65. Podľa písm. D. „Stavebný úver a medziúver“ uvedených Zásad, stavebný úver je úver, ktorý je súčasťou systému stavebného sporenia. Nárok na jeho poskytnutie vznikne stavebnému sporiteľovi pridelením cieľovej sumy vyplývajúcej z jeho zmluvy o stavebnom sporení. Stavebný úver môže stavebná sporiteľňa poskytnúť po splnení zákonných podmienok na základe zmluvy o stavebnom úvere najskôr po uplynutí 24 mesiacov od uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení. Stavebný úver sa poskytuje maximálne vo výške, ktorá sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy na účte stavebného sporenia. Finančné prostriedky stavebného úveru môže stavebný sporiteľ čerpať iba po splnení zmluvne dohodnutých podmienok zabezpečenia návratnosti úverových prostriedkov. Medziúver je stavebný úver poskytovaný na stavebné účely za komerčných podmienok, ktorý slúži na preklopenie časového obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Na poskytnutie medziúveru nemá stavebný sporiteľ právny nárok.

66. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalobca a žalovaná (a spoludlžník E. A.) uzavreli dňa 03.02.2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej mal byť žalovanej poskytnutý medziúver vo výške 15.000,- Eur. Táto zmluva obsahuje podmienky, za akých bol žalovanej poskytnutý medziúver s tým, že tento bol žalovanej poskytnutý na preklopenie obdobia, kým splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti súd zistil, že žalobca upozornil dlžníka (žalovanú) aj spoludlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko neuhradili dlžné splátky vrátane splátky za mesiac apríl 2018 spolu vo výške 656,95 Eur. Upozornenie bolo žalovanej doručené dňa 10.04.2018 a spoludlžníkovi dňa 11.04.2018. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru súd zistil, že ku dňu 27.07.2018 nastala mimoriadna splatnosť celého úveru, na základe čoho požiadal žalobca o vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá k 27.07.2018 predstavovala sumu 15.254,87 Eur. Oznámenie bolo žalovanej doručené dňa 03.08.2018 a spoludlžníkovi dňa 13.08.2018.

67. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky titulom medziúveru na účet IBAN: J. XXXX XXXX XXXX XXXX v štyroch častiach, a to dňa 14.02.2014 sumy 2.900,31 Eur a 3.129,28 Eur, dňa 27.02.2014 sumu 5.970,41 Eur a dňa 04.03.2014 sumu 2.820,- Eur, spolu 14.820,- Eur. Uvedené sumy vyplývajú aj z výpisu z účtu zo zosplatneného medziúveru (č.l. 47 spisu), kde sú označené ako „výplata medziúveru“. Čerpanie úveru bolo podmienené splatením dvoch úverov žalovanej vo VÚB, a.s., a to úveru zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 06.11.2012 (úver vo výške 3.040,- Eur), ktorého zostatok vo výške 2.879,90 Eur bol vyplatený z prostriedkov medziúveru dňa 18.02.2014 a zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 08.10.2012 (úver vo výške 3.300,- Eur), ktorého zostatok vo výške 3.152,53 Eur bol vyplatený dňa 12.02.2014. Splnenie podmienky čerpania úveru (vyplatenie úverov vo VÚB, a.s. označených v zmluve) žalovaná preukázala žalobcovi predložením výpisov z účtu, ktoré žalobca na výzvu doručil súdu. V zmluve o úvere sa zmluvné strany dohodli na úhrade medziúveru v 250 pravidelných mesačných splátkach po 109,75 Eur vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc 15. dňom mesiaca nasledujúceho po uzatvorení úverovej zmluvy (teda od 15.03.2014).

68. Súd sa v intenciách právneho názoru vysloveného v rozhodnutí odvolacieho súdu zameril na posúdenie charakteru úverového vzťahu medzi stranami sporu a dôvodnosti aplikácie zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj správnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

69. Súd má za to, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu dňa 03.02.2014 je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. OZ, keďže žalobcom je právnická osoba, ktorá má v predmete podnikania poskytovanie úverov a žalovaná (a spoludlžník) vystupovali v danom vzťahu ako spotrebiteľia – fyzické osoby, ktoré čerpali úver za iným účelom ako za účelom zamestnania, podnikania či výkonu povolania. Pre úplnosť súd uvádza, že aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu súd na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa.

70. Pokiaľ ide o charakter úverového vzťahu vo fáze medziúveru, ktorý je predmetom tohto sporu, v tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že nemožno oddeliť medziúver a stavebný úver poskytovaný podľa ustanovení zákona č. 310/1992 Zb. na úplne samostatné úverové vzťahy. Stavebný úver môže síce existovať bez predchádzajúceho poskytnutia medziúveru; je tomu tak v prípade, že klient stavebnej sporiteľne uzatvorí zmluvu o stavebnom sporení, svoje povinnosti vkladu na stavebné sporenie riadne plní a po dosiahnutí cieľovej sumy požiada o stavebný úver. Medziúver však so stavebným úverom celkom zrejme úzko súvisí, čo vyplýva z jeho charakteru (slúži na preklopenie obdobia do nasporenia cieľovej sumy); ide o úverový produkt, ktorý je uzatváraný len so stavebnými sporiteľňami; od splnenia podmienok medziúveru závisí nielen výška, ale aj doba poskytnutia stavebného úveru.

70.1. Z predloženej zmluvy o úvere vyplýva, že účelom úveru je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich (čl. III bod 3.1.), čo zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 11 ods.1 písm. c) zákona č. 310/1992 Zb. Navyše zo spisu vyplýva, že žalovaná pred čerpaním medziúveru predložila účtovné doklady (faktúry a príjmové doklady) celkovo na sumu 15.024,80 Eur (ktorá zodpovedá výške poskytnutého medziúveru). Nemožno tak nepoukázať na ustanovenie čl. IV. bod 4.3., podľa ktorého úplné dočerpanie prostriedkov úveru nastane až po zdokladovaní účelového použitia cieľovej sumy; aj s prihliadnutím na výšku platieb žalovanej za dodané tovary a služby, dátumy ich úhrady, termíny a výšku čerpania medziúveru a charakter dodaných tovarov a služieb, má odvolací súd za to, že poskytnutie medziúveru bolo skutočne viazané na účel uvedený v čl. III, bod 3.1. zmluvy, a teda na modernizáciu a obnovu bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich, a teda na účel úveru poskytovaného na stavebné účely uvedené v § 11 ods.1 zákona č.310/1992 Zb.

70.2. Ak podmienkou čerpania úveru (čl. IV. bod X.X.X.X.) bolo, že prostriedky z poskytnutého úveru mali byť prednostne použité na splatenie existujúcich úverov dlžníčky vo VÚB a.s., uvedená podmienka (splatenie iných úverov) je obvyklou podmienkou bánk a stavebných sporiteľní pri poskytovaní nových úverov a súvisí s bonitou klienta znášať svoje úverové zaťaženie; za bežnú prax klientov stavebných sporiteľní sa považuje prax, keď títo preukážu financovanie stavebných úprav z vlastných zdrojov a prostriedky z poskytnutého úveru použijú (aj) na splatenie doterajšieho úverového zaťaženia.

70.3. Odvolací súd konštatoval, že záver súdu prvej inštancie, že účelové použitie úverových prostriedkov je viazané len na použitie prostriedkov zo stavebného úveru a nie medziúveru, je nesprávny; z obsahu spisu a predložených listinných dôkazov pre odvolací súd jednoznačne vyplýva, že žalovaná žiadala o poskytnutie úveru na účely uvedené v § 11 ods.1 písm. c) zákona č. 310/1992 Zb., použitie týchto prostriedkov na uvedený účel žalobcovi dokladovala účtovnými dokladmi; na predloženie účtovných dokladov bolo viazané čerpanie úveru. To, že zároveň došlo k splateniu existujúcich úverov žalovanej, nemá za následok, že účel poskytnutia finančných prostriedkov bol iný ako predpokladaný ustanoveniami zákona č. 310/1992 Zb. Zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, zároveň podľa zákona č. 310/1992 Zb. a na zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa vzťahujú aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zákon č. 129/2010 Z. z. v ustanovení § 1 ods. 3 písm. d) spod svojej aplikácie vylučuje okrem iného zmluvy, predmetom ktorých je výstavba nehnuteľnosti (za výstavbu možno považovať aj rekonštrukciu a obnovu nehnuteľnosti).

70.4. Bez ohľadu na všeobecné ustanovenie čl. XI predloženej zmluvy o úvere, ktorý medzi právnymi predpismi, ktoré sa na právny vzťah medzi stranami sporu vzťahujú, uvádza aj zákon č.129/2010 Z. z., odvolací súd zdôraznil, že ustanovenia citovaného zákona o náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2) a o tom, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 11), nie je možné aplikovať bezvýhradne, bez prihliadnutia na osobitný charakter medziúveru poskytovaného v súlade s ustanoveniami zákona č. 310/1992 Zb. a na účel predpokladaný zákonom o stavebnom sporení. Navyše samotný zákon č. 310/1992 Zb. ustanovuje náležitosti zmluvy o stavebnom úvere (§ 3). Z vyššie uvedenej argumentácie vyplýva, že medziúver nemožno od stavebného úveru striktno oddeliť a posudzovať ho výlučne samostatne. Napokon charakter medziúveru, ktorý je iba medzičlánkom pred poskytnutím stavebného úveru (slúži na preklopenie obdobia do nasporenia cieľovej sumy), uvedenie niektorých náležitostí podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č.129/2010 Z. z. priamo znemožňuje, nakoľko je ich možné uviesť iba za predpokladu splnenia záväzkov dlžníka (riadne plnenie splátok medziúveru a sporenia na stavebné sporenie), keď je to práve dlžník, ktorý môže termín, ku ktorému má nasporenú cieľovú sumu, svojimi vkladmi na stavebné sporenie urýchliť. A práve v

takomto prípade dochádza k „preklopeniu“ medziúveru na stavebný úver; nasporené prostriedky sa započítajú na medziúver. Bezvýhradná aplikácia ustanovení zákona č.129/2010 Z. z. nie je dôvodná. Práve charakter stavebného sporenia, poskytnutia medziúveru, dosiahnutia cieľovej sumy a poskytnutia stavebného úveru sú právnymi prekážkami pre striktné vyžadovanie (a tým aj aplikácie) ustanovení zákona č.129/2010 Z. z.

70.5. Odvolací súd tiež dodal, že sú mu známe aj iné rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré aplikáciu ustanovení zákona č.129/2010 Z. z. v prípade medziúverov pripúšťajú. Zdôraznil však, že v každej veci je potrebné prihliadať na jej osobitosť; v prejednávanej veci je touto osobitosťou účel poskytnutia prostriedkov z medziúveru definovaný v čl. III, bod 3.1. zmluvy, viazanosť čerpania prostriedkov z medziúveru na zdokladovanie účelového použitia týchto prostriedkov a samotné zdokladovanie (čl.168 a 169 spisu) použitia týchto prostriedkov pred samotným čerpaním. Iba skutočnosť, že prostredníctvom medziúveru došlo aj k splateniu existujúcich úverov žalovanej aplikáciu ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. neodôvodňuje; splatenie existujúcich úverov bolo podmienkou čerpania, ale prostriedky z úveru boli výlučne určené na stavebné účely (§ 3 písm. d/ v spojení s § 11 ods.1 zákona č. 310/1992 Zb.).

70.6. Odvolací súd preto uložil súdu prvej inštancie postupovať naznačeným spôsobom a v ďalšom konaní sa s prihliadnutím na vyššie uvedenú argumentáciu zaoberať dôvodnosťou aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z. s prihliadnutím na osobitný charakter úverového vzťahu založeného na základe zmluvy o úvere, na základe ktorej bol žalovanej ako stavebnej sporiteľke poskytnutý medziúver na preklopenie obdobia, kým splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru.

71. Pokiaľ ide o posúdenie dôvodnosti aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z. v predmetnom spore, súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je prvoinštančný súd viazaný názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Vo vzťahu k medziúveru, ktorý predstavuje špecifický typ úveru poskytovaného klientom stavebných sporiteľní, súd uvádza, že medziúver a stavebný úver poskytovaný podľa zákona č. 310/1992 Zb. nemožno oddeliť a nejedná sa o samostatné úverové vzťahy. Medziúver so stavebným úverom nevyhnutne súvisí, keďže slúži len na preklopenie obdobia do nasporenia cieľovej sumy a do poskytnutia stavebného úveru. Z predloženej zmluvy o úvere vyplýva, že úver v danej veci bol žalovanej poskytnutý na modernizáciu a obnovu bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich (čl. III bod 3.1). Použitie prostriedkov medziúveru na uvedený účel žalovaná žalobcovi aj dokladovala pred čerpaním medziúveru účtovnými dokladmi – príjmovými dokladmi a faktúrami od spoločnosti LUKSTAV stavebné práce zo dňa 05.02.2014 na sumu 4.863,- Eur, dňa 10.02.20214 na sumu 4.601,- Eur, dňa 17.02.20214 na sumu 567,- Eur a dňa 13.02.2014 na sumu 4.993,80 Eur, čo celkovo zodpovedá výške poskytnutého medziúveru, keď suma v zmysle predložených účtovných dokladov predstavuje 15.024,80 Eur. A použitie prostriedkov na uvedený účel žalovaná nielen preukázala listinnými dôkazmi, ale prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na súdnom pojednávaní aj potvrdila, keď uviedla, že došlo aj k rekonštrukcii, avšak prostriedky z medziúveru boli použité aj na refinancovanie iných úverov žalovanej (vo G., I.), pričom tiež dodala, že prostriedky na rekonštrukciu mohli byť použité aj z úspor alebo požičané. Avšak to, že došlo súčasne k splateniu iných úverov žalovanej, je len podmienkou pre poskytnutie úveru a nemá za následok, že účel poskytnutia finančných prostriedkov (medziúveru) bol iný ako predpokladaný zákonom o stavebnom sporení. Účel poskytnutia peňažných prostriedkov z medziúveru, teda rekonštrukcia bytu a stavebné práce, mal súd preukázané z predložených pokladničných blokov a faktúr svedčiacich o kúpe stavebného materiálu, sadrokartónu, strešnej krytiny a náterov. Súd preto uzatvára, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená zmluva podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, pričom na tento zmluvný vzťah nemožno aplikovať zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čo priamo vyplýva aj z § 1 ods. 3 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa tento zákon nevzťahuje na úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti, ako to bolo v tomto prípade.

72. Nedostatky zmluvy, na ktoré poukazovala žalovaná v rámci svojej procesnej obrany (konkrétne nedostatky v obligatórnych náležitostiach zmluvy o úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z.), ktoré by spôsobovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, by podliehali kontrole len v prípade, ak by išlo o zmluvu uzatvorenú podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže vzhľadom na osobitný charakter úverového vzťahu založeného na základe zmluvy o úvere zo dňa 03.02.2014 súd dospel k záveru, že na uvedený zmluvný vzťah nemožno aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch, nemožno

dospieť ani k záverom podľa § 11 ods. 1 v spojení s § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti takéhoto úveru.

73. Súd len pre úplnosť dodáva, že s účinnosťou od 21.03.2016 došlo zákonom č. 90/2016 Z. z. k novelizácii zákona o stavebnom sporení v tom zmysle, že ak stavebná sporiteľňa poskytuje stavebnému sporiteľovi, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom, alebo inej fyzickej osobe - nepodnikateľovi stavebný úver alebo úver podľa § 2 ods. 3 písm. d) na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 písm. c), i), k), l) a o) (pozn. súdu – teda aj na účel, na ktorý bol poskytnutý úver v danom prípade) alebo na úhradu záväzkov súvisiacich s týmito stavebnými účelmi, pri poskytnutí takéhoto úveru postupuje aj podľa osobitného predpisu (§ 7 ods. 7 zákona o stavebnom sporení), pričom týmto osobitným predpisom sa rozumie zákon o spotrebiteľských úveroch. Od účinnosti uvedenej novely zákona o stavebnom sporení je teda stavebná sporiteľňa povinná postupovať pri poskytovaní úveru fyzickým osobám - nepodnikateľom aj podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o spotrebiteľských úveroch, ak súčasne nedochádza k naplneniu zákonnej výnimky v zmysle § 7 ods. 7 písm. a) až e) zákona. Pre rozhodnutie tohto sporu je však podstatné, že podľa normatívneho textu zákona o stavebnom sporení v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, t.j. 03.02.2014 sa aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. ešte na takéto úvery nevzťahovala.

74. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená zmluva o úvere podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, pričom táto zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom pre zmluvu o stavebnom sporení. Zmluva o úvere nie je v rozpore s právnymi predpismi, pre ktoré by bolo možné uvažovať o jej neplatnosti alebo jej časti, resp. pre neprijateľné zmluvné podmienky. Táto zmluva nemôže byť neplatnou ani v prípade, ak by obsahovala nejakú neprijateľnú podmienku, pretože ani existencia samotnej neprijateľnej podmienky v zmluve nespôsobuje sama o sebe neplatnosť zmluvy. Súd je toho názoru, že došlo k riadnemu uzavretiu zmluvy, pričom v konaní bolo tiež preukázané, že peňažné prostriedky a v akej výške boli žalovanej poukázané. Pokiaľ ide o námietky žalovanej týkajúce sa dojednaní o poplatku za spracovanie medziúveru alebo započítavania vkladov medziúveru len na úroky, súd má za to, že tieto nespôsobujú neplatnosť zmluvy ako celku. Zo zmluvy vyplýva, že boli riadne dojednané (čl. VIII bod 8.1., čl. V. bod 5.3. zmluvy). Záver o tom, že v prípade poplatku za spracovanie medziúveru je jeho dojednanie neprijateľnou zmluvou podmienkou z dôvodu, že sa jedná o platby spotrebiteľa za služby, ktoré mu v skutočnosti nie sú dodané a sú výlučne prospechom žalobcu, teda nesledujú záujem spotrebiteľa a veriteľ zaň neposkytol žiadne plnenie, podľa názoru súdu neobstojí. Poplatok za poskytnutie úveru sa ustálenou súdnou praxou akceptuje a vzhľadom na výšku úveru nemôže byť považovaný ani za neprimeraný (180,- Eur). Pokiaľ žalovaná považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku to, že nárok na čerpanie úveru v presne neurčenej výške vznikne dlžníkovi až potom, keď veriteľovi zaplatí úroky vo výške 1,5 násobku poskytnutého medziúveru bez zaplatenia jeho istiny, v tejto súvislosti súd uvádza, že k aplikácii takéhoto ustanovenia zmluvy nedošlo, preto ani nemá vplyv na výsledok konania.

75. Prvoinštančný súd skúmal tiež splnenie podmienok pre uplatnenie práva podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ, pričom dospel k záveru, že k platnému a účinnému zosplatneniu úveru nedošlo, pretože žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 656,95 Eur výzvou zo dňa 05.04.2018, ktorá jej bola doručená dňa 10.04.2018. Podľa vyjadrenia žalobcu splátkou, ktorá vyvolala zosplatnenie, teda splátkou, pre ktorú žalobca úver zosplatnil a s ktorou bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace, bola splátka splatná dňa 15.12.2017, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania dňa 16.12.2017. Veriteľ po výzve podľa § 53 ods. 9 OZ mal pristúpiť k uplatneniu práva na zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (t.j. do 15.04.2018). Pre takýto postup však neboli splnené podmienky, keďže žalobca oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru až listom zo dňa 27.07.2018 s tým, že okamžitá splatnosť úveru nastala týmto dňom. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo strany žalobcu nemožno považovať za platné a preto vychádzal z pôvodného dojednaní obsahnutého v zmluve o plnení v splátkach.

75.1. Odvolací súd sa s argumentáciou prvoinštančného súdu v tomto smere nestotožnil a dôvodil, že závery súdu prvej inštancie vyplývajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu a sú aj výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Žalobca tvrdil, že úver zosplatnil pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 15.12.2017. Uvedené tvrdenie je pre posúdenie platnosti predčasného (mimoriadneho) zosplatnenia nepostačujúce.

75.2. V prípade, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, má dodávateľ povinnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka čakať s uplatnením práva na predčasné zosplatnenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú k zosplatneniu pristúpil; prvé tri mesiace omeškania dlžníka s danou splátkou nemôže dodávateľ zosplatniť celý dlh, pretože by tým porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd však zdôraznil, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je možné považovať za lex specialis k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka; veriteľ by logicky nemohol vykonať zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky a zároveň dodržať požiadavku vyplývajúcu z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu je odvolací súd toho názoru, že posledná veta v § 565 Občianskeho zákona sa na prípady, na ktoré dopadá ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevzťahuje; poslednú vetu § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno; dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, a teda, že zosplatneniu predchádza výzva na zaplatenie s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom v takom prípade možno zosplatniť úver najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Je potrebné zdôrazniť, že právo zosplatniť úver môže veriteľ (dodávateľ pri spotrebiteľských úveroch) vykonať len vtedy, ak uplynula zákonná lehota (tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky) a na takýto postup spotrebiteľa upozornil a zároveň, že omeškanie so zaplatením splátky ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti trvá.

75.3. Žalobca predložil listinu - upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 5.4.2018, doručovanú dlžníčke a spoludlžníkovi, doručenie uvedených listín preukázal doručenkami; žalovaná prevzala zásielku dňa 10.04.2018 a spoludlžník 11.01.2018 (čl.27 a 28 spisu). Obsahom je upozornenie, že dlžníčka neuhradila dlžné splátky vrátane splátky za mesiac apríl 2018 v celkovej výške 656,95 Eur a v prípade, ak splátky nebudú do 20.4.2018, veriteľ vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Uvedené oznámenie podľa jej obsahu je potrebné považovať za výzvu predpokladanú ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda upozornenie na omeškanie so splácaním dlhu, výzvu na jeho zaplatenie a upozornenie na možnosť zosplatnenia. Nie je relevantné, že obsahom výzvy (upozornenia) je aj oznámenie o tom, že veriteľ vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 20.4.2018, nakoľko k takémuto vyhláseniu veriteľ nepristúpil. Podstatné je, že k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru veriteľ pristúpil až ku dňu 27.07.2018, ktorú skutočnosť dlžníčke a spoludlžníkovi oznámil, oznámenie dlžníčka prevzala dňa 03.08.2014 a spoludlžník dňa 13.08.2014.

75.4. V zmysle vyššie uvedeného je pre posúdenie platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru podstatné, či je dlžník v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a či bol dlžník veriteľom na omeškanie upozornený a zároveň či bol upozornený na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Podstatné pritom je, či omeškanie dlžníka naďalej trvá (ak dlžník po výzve dlžné splátky uhradí, nie je dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti). Uvedené z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva; žalovaná však ani netvrdila, že dlžné čiastky uhradila a nebol tak dôvod vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

75.5. Odvolací súd uzavrel, že ak v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dlh žalovanej na splátkach existoval, so zaplatením dlžných splátok bola v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace a bola na možnosť zosplatnenia upozornená, nemožno dôvodne tvrdiť, že jednostranný úkon veriteľa - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, bolo neplatné.

76. V tejto súvislosti súd doplnil dokazovanie v naznačenom smere, pričom žalobca uviedol, že omeškanie žalovanej v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru trvalo viac ako tri mesiace. Žalovaná bola k 27.07.2018, t.j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní so splátkami v celkovej výške 617,12 Eur, čo predstavuje 7,49 splátky, t.j. bola v omeškaní od decembra 2017.

77. Následne však prvoinštančný súd, venujúc pozornosť rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít v danej oblasti, sa oboznámil s rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky venovanými (aj) otázke posudzovania vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, napríklad rozhodnutie sp. zn. 4Cdo 250/2021 zo dňa 28.03.2023, sp. zn. 9Cdo 138/2022 zo dňa 14.06.2023, sp. zn. 1Cdo 148/2022 zo dňa 12.07.2023, sp. zn. 1Cdo/143/2022 zo dňa 23.05.2023, sp. zn. 1Cdo/53/2021 zo dňa 28.03.2023, sp. zn. 2Cdo/298/2021 zo dňa 30.03.2023, sp. zn. 9Cdo/98/2022 zo dňa 25.04.2023, sp. zn. 1Cdo/61/2022

zo dňa 25.04.2023. Predmetné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli vydané až po rozhodnutí odvolacieho súdu č.k. 11CoCsp/5/2022-312 zo dňa 28.02.2023.

77.1. Pri opätovnom prejednávaní veci sa súd prvej inštancie spravoval právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 4Cdo/250/2021 (ktorým bol zhodou okolností zrušený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/29/2020 zo dňa 27.05.2021 a rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 18Csp/109/2019-106 zo dňa 03.03.2020 a v ktorom krajský súd rovnako uviedol, že ustanovenie § 53 ods. 9 OZ je lex specialis k ustanoveniu § 565 OZ, pričom poslednú vetu § 565 OZ pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno), konkrétne v otázke vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí uviedol, že „pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednáwanej veci, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (pozri Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

77.2. Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškani s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka.

77.3. Najvyšší súd zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok.

77.4. (...) podmienkou výzvy na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktoré právo môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky je, že veriteľ v zákonnej lehote nie kratšej ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto ustanovenia, ktorá začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo veriteľovi (dodávateľovi) vzniklo právo podľa § 565, t. j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, bez takéhoto včasného je uplatnenie neúčinné. Lehota, v ktorej musí byť toto právo uplatnené, je najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky a veriteľ tak môže urobiť až po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).“.

78. Súd má za to, že uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu naplňajú pojem ustálenej rozhodovacej praxe. Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19.03.2018 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 65/2018).

79. Z vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky teda vyplýva, že ustanovenie § 53 ods. 9 OZ je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 OZ, t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ – upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva. Dikcia § 565 veta druhá OZ je teda aplikovateľná na zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ, pričom veriteľ je limitovaný využitím práva na zosplatnenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 OZ najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplatneniu došlo). Do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, využiť, inak jeho právo zaniká. Pokiaľ veriteľ svoje právo zosplatniť úver nevyužije, nedochádza k splatnosti celého úveru, ale platí pôvodné dojednanie strán, že dlh bude platený v splátkach. Toto právo získa opätovne za rovnakých podmienok (§ 53 ods. 9 OZ), ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej splátky (ktorejkoľvek). Nedodržanie podmienok na zosplatnenie úveru má za následok absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ.

80. V predmetnej veci možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vyplýva zo zmluvy úvere, konkrétne z jej čl. X. bodu 10.1. Žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 656,95 Eur výzvou zo dňa 05.04.2018, ktorá jej bola doručená dňa 10.04.2018. Podľa vyjadrenia žalobcu splátkou, ktorá vyvolala zosplatnenie, teda splátkou, pre ktorú žalobca úver zosplatnil a s ktorou bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace, bola splátka splatná dňa 15.12.2017, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania dňa 16.12.2017. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že zosplatnenie úveru je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, pričom veriteľ určuje, pre omeškanie s úhradou ktorej konkrétnej splátky úver zosplatní. V danom prípade žalobca zosplatnil úver pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 15.12.2017, ako vyplýva z podania žalobcu na čl. 167 spisu. Veriteľ po výzve podľa § 53 ods. 9 OZ mal pristúpiť k uplatneniu práva na zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (t.j. do 15.04.2018). Pre takýto postup však neboli splnené podmienky, keďže žalobca oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru až listom zo dňa 27.07.2018 s tým, že okamžitá splatnosť úveru nastala týmto dňom.

81. Súd v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu doplnil dokazovanie a zistil, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t.j. ku dňu 27.07.2018, bola žalovaná v omeškaní so splátkami v celkovej výške 617,12 Eur, čo predstavuje 7,49 splátky, t.j. bola v omeškaní od decembra 2017 a teda bola v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Dlž žalovanej na splátkach ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti trval.

82. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné pristaviť sa (s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti o tom, že dlh žalovanej ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti trval a že omeškanie trvalo viac ako tri mesiace) pri sume 109,75 Eur označovanej v podaniach žalobcu ako vklad zo dňa 23.05.2018. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 04.10.2023 (č.l. 364 spisu) vyplýva, že sa jednalo o vklad na konte stavebného sporenia, ktorý bol v zmysle zmluvy o úvere preúčtovaný v prospech konta medziúveru a z tohto vkladu bola uhradená nezaplatená splátka úrokov za november 2017 vo výške 76,07 Eur a čiastočne splátka úrokov za mesiac december 2017 vo výške 33,68 Eur. Z uvedeného možno dovodiť, že sa nejednalo o vklad v zmysle splátky medziúveru vykonanej zo strany žalovanej dňa 23.05.2018, ktorá by prerušila trvanie omeškania žalovanej so splácaním úveru. Ak by však súd aj pripustil takúto možnosť, ani v takom prípade neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru dňom 27.07.2018 s ohľadom na plynutie lehôt, ktoré vyplývajú z ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 druhej vety OZ. Súd však opätovne zdôrazňuje, že veriteľ si volí, pre nesplnenie ktorej splátky pristúpi k zosplatneniu úveru. Následne však vo vzťahu k tejto splátke musí dodržať postup podľa § 53 ods. 9 a § 565 druhej vety OZ.

83. V tomto prípade sám žalobca výslovne uviedol, že úver zosplatnil pre splátku splatnú dňa 15.12.2017. V konkrétnom prípade to teda znamená, že pokiaľ bola žalovaná v omeškaní s úhradou splátky splatnej ku dňu 15.12.2017, v prípade upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ a uplynutia lehoty 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, t.j. ku dňu 15.03.2018 mohol veriteľ uplatniť právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr ku dňu 15.04.2018. Pokiaľ toto právo takto nezrealizoval, nemohlo dôjsť k účinnému zosplatneniu úveru pre omeškanie s úhradou splátky splatnej ku dňu 15.12.2017.

84. Na základe vyššie uvedeného nie je preto možné konštatovať splnenie podmienok pre zosplatenie úveru z dôvodu absencie predpokladov podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ a z toho dôvodu súd vychádzal z pôvodného dojednaní obsahnutého v zmluve o plnení v splátkach.

85. Žalovanej bol poskytnutý úver, z ktorého do vyhlásenia rozsudku bola zaplatená suma 5.002,16 Eur, pričom medziúver mala splácať v splátkach po 109,75 Eur mesačne tak, že do pridelenia cieľovej sumy predstavujú túto sumu vklady na účet stavebného sporenia vo výške 19,87 Eur, úroky z medziúveru vo výške 82,38 Eur a poplatok za poistenie vo výške 7,50 Eur, a to v počte splátok 250.

86. Súd má za to, že žalobca nemá nárok na poplatky za poistné, keďže nepreukázal uzavretie poistnej zmluvy so žalovanou, výšku dojednanej splátky poistného, ani skutočnosť, že celá suma odvedeného poistného tak, ako bola špecifikovaná a vyplýva z výpisov z účtu predložených súdu, bola poukázaná a odvedená poisťovni v zmysle poistného vzťahu, ktorý žalobca deklaroval ako dojednaný so žalovanou a teda že bol naplnený účel, na ktorý bolo toto poistné odvádzané. Následne po výzve súdu na preukázanie odvádzania poistného vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie poplatkov za poistenie vo výške 367,50 Eur (49 x 7,50 Eur) bez udania dôvodu späť.

87. Súd teda vychádzal z mesačnej splátky 102,25 Eur (109,75 Eur – poistné 7,50 Eur), čo zodpovedá aj výške splátky bez poistného podľa čl. V bodu 5.4. zmluvy.

88. Hoci žalovaná pôvodne uvádzala, že zaplatila žalobcovi sumu 5.138,75 Eur, z ktorej skutočností ako nespornej súd vychádzal aj v pôvodnom rozsudku, následne žalobca vo vyjadrení zo dňa 04.10.2023 (č.l. 364 spisu) uviedol, že žalovaná doposiaľ uhradila 5.002,16 Eur, čo žalovaná nespochybňovala ani nerozporevala a na pojednávaní dňa 22.11.2023 (č.l. 401 spisu) uviedla, že súhlasí s tým, ako žalobca upresnil uvedenú sumu úhrad.

89. Žalovaná zaplatila žalobcovi 5.002,16 Eur, teda zaplatila 48 splatných splátok (48 splátok x 102,25 Eur = 4.908,- Eur), zostatok je 94,16 Eur, to znamená, že s 49. splátkou je v omeškani so sumou 8,09 Eur (102,25 Eur – 94,16 Eur), pričom 49. splátka bola splatná dňa 15.03.2018 a následne každá ďalšia splátka 15. dňa nasledujúceho mesiaca. Do vyhlásenia rozsudku bolo splatných 120 splátok (120. splátka splatná dňa 15.02.2024).

90. Na základe vyššie uvedených skutočností má žalobca nárok na zaplatenie sumy 7.267,84 Eur (71 splátok [splátky č. 50 až 120 splatné od 15.04.2018 do 15.02.2024] x 102,25 Eur = 7.259,75 Eur + zostatok 49. splátky vo výške 8,09 Eur] s príslušným úrokom z omeškania (§ 517 ods. 1, 2 OZ). Z tejto sumy už bola na zaplatenie čiastky 1.085,65 Eur žalovaná právoplatne zaviazaná rozsudkom č.k. 11Csp/41/2021-257 zo dňa 14.12.2021. Súd preto priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 6.182,19 Eur (7.267,84 Eur – 1.085,65 Eur). Žalobcovi priznal súd tiež úrok z omeškania z jednotlivých splátok (§ 517 ods. 1, 2 OZ) s tým, že splatnosť každej splátky bola 15. dňa v mesiaci, t.j. žalovaná sa dostala do omeškania dňom nasledujúcim, t.j. 16. dňom v príslušnom mesiaci, s každou nezaplatenou splátkou. Vo zvyšku súd žalobu zamietol, nakoľko mal za to, že ostatné splátky, ktoré žalobca žaloval, ešte nie sú splatné. Pri vymedzení úroku z omeškania súd zohľadnil aj skutočnosť, že rozsudkom zo dňa 14.12.2021 bol už žalobcovi priznaný úrok z omeškania z časti splátok oprostených o úroky a poplatky.

91. Podľa názoru súdu nemá žalobca nárok ani na zaplatenie poplatkov výške 12,- Eur, ktorú sumu až vo vyjadrení doručenom súdu dňa 29.12.2023 (č.l. 408 spisu) žalobca bližšie špecifikoval ako nezaplatené poplatky za vystavenie úverovej dokumentácie. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že žiadny poplatok vo výške 12,- Eur titulom vystavenia úverovej dokumentácie sa v zmluve ani v Sadzobníku poplatkov nenachádza (v Sadzobníku sa poplatok vo výške 12,- Eur s DPH uvádza len v prípade vystavenia kópie overenej pracovníkom PSS, I.). V tejto súvislosti súd tiež poukazuje na ustanovenie § 7 ods. 5 zákona o stavebnom sporení, podľa ktorého sa stavebnej sporiteľni zakazuje požadovať od stavebného sporiteľa poplatky súvisiace s evidenciou, vedením alebo správou stavebného alebo iného úveru, pričom nebolo preukázané, že by s takýmto poplatkom, resp. službou žalovaná vyslovila súhlas (len na okraj súd uvádza, že ani Sadzobník poplatkov nie je opatrený podpisom žalovanej). Preto aj v časti o zaplatenie poplatkov vo výške 12,- Eur súd žalobu žalobcu zamietol.

92. Pokiaľ žalovaná v konaní namietala premlčanie, v tejto súvislosti súd uvádza, že zmluva bola uzatvorená dňa 03.02.2014, žaloba bola podaná na Okresom súde Banská Bystrica dňa 07.12.2020 a premlčanie by sa vzťahovalo na splátky splatné do 07.12.2017. Splatné splátky, na úhradu ktorých súd zaviazal žalovanú, teda nie sú premlčané.

93. Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu súd žalobe vyhovel v časti, ako vyplýva z výroku II. tohto rozsudku a vo zvyšnej časti 7.439,53 Eur [vypočítanej nasledovne: 15.074,87 Eur – (1.085,65 Eur + 6.182,19 + 367,50)] aj s príslušenstvom žalobu žalobcu zamietol (výrok III.). Súd nevyhovel žalobného nároku žalobcu ani v časti zmluvného úroku vo výške 6,59 % p.a. odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru (t.j. od 28.07.2018), keďže súd má za to, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebolo platné a splátky úveru, ktoré súd žalobcovi priznal, zahŕňajú aj zmluvný úrok z medziúveru.

94. Záverom súd k odklonu od právneho názoru odvolacieho súdu v tejto veci pre úplnosť dodáva, že odborná literatúra vo výnimočných prípadoch pripúšťa, aby sa princíp viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu nemusel uplatniť absolútne a paušálne. Ide najmä o situácie, ak príde k zmene skutkových zistení, z ktorých odvolací súd vychádzal, alebo vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu prišlo k odlišnému vyriešeniu prejudiciálnej otázky v inom konaní. Ďalším dôvodom, ktorým je možné odôvodniť nerešpektovanie právneho názoru, je i zmena právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušení rozhodnutia alebo v dôsledku zmeny rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít po rozhodnutí odvolacieho súdu.

95. Aj keď zmena skoršieho, pre súd prvého stupňa záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, je v zásade nežiaduca, nemožno ju považovať za nepatričnú, predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom... Opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť okrem iného ovplyvnenie praxe nižších súdov judikatúrou najvyššieho súdu alebo ústavného súdu (Najvyšší súd Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1349/2006 zo dňa 03.05.2007).

96. S ohľadom na vyššie uvedené má súd za to, že vzhľadom na judikatúru najvyššieho súdu v otázke vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (zosplatnenia) úveru, ku ktorej došlo od rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, prichádzalo do úvahy rozhodnúť tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

97. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

98. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

99. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

100. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

101. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplataenia istiny 15.074,87 Eur. V časti o zaplataenie sumy 367,50 Eur vzal žalobca žalobu späť bez udania dôvodu, preto možno pričítať procesné zavinenie na zastavení konania žalobcovi. Súdom bola žalobcovi priznaná suma 7.267,84 Eur (rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11Csp/41/2021-257 zo dňa 14.12.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoCsp/5/2022-312 zo dňa 28.02.2023 sumu 1.085,65 Eur, a predmetným rozsudkom sumu 6.182,19 Eur), čo predstavuje úspech žalobcu 48,21 % oproti úspechu žalovanej 51,79 %. Čistý úspech žalovanej je 3,58 %. Keďže úspech žalovanej je len v nepatrnej časti, súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).